

BRANDMANNEN

**Kvalitetssäkrade övningar
i Mitt Bohuslän**

**Söderåsen går från
deltid till heltid**

INNEHÅLL

BRANDMANNEN nr 4

Utgiven december 2020

Mitt Bohuslän
kvalitetsäkrar
livsviktiga moment

Söderåsen blir
heltidsorganisation

Elektrisk evakueringsbil
i norska tunnlår

BRANDMANNEN

ANSVARIG UTGIVARE: Kent Davidsson
REDAKTÖR: Camilla Westemar

WEBBADRESS:
brandmannenskamratforening.se

REDAKTIONSKOMMITTÉ ÖVERSTYRELSEN:
Henrik Ahlstrand, Lidköping
henrik.ahlstrand@lidköping.se
Per-Anders Ekvall, Hudiksvall
per-anders.ekvall@hudiksvall.se
Petter Fredriksson, Boden
petter.fredriksson@boden.se
Kent Davidsson, Säfte
kent.davidsson@saffte.se

ANNONSER och PRENUMERATIONER:

Brandmannen
Vasagatan 26B, 722 15 VÄSTERÅS
Tel: 021-13 20 70, fax 021-12 12 58
johan.jansson@brand-mannen.se

PRODUKTION:

Rätt och Slätt Media
Camilla Westemar
Pålsvägen 99
231 72 Anderslöv
Tel: 0709-43 66 12
camillawestemar@hotmail.com

OMSLAGSFOTO:

Shutterstock/Peter Wemmert
TRYCK:
Prima Tryck

Nu står hoppet till en mer enhetlig räddningstjänst

Hur olika tänker professorer angående vaccination mot eller för Covid-19?

Någon säger att det är inte så stor risk för biverkningar. Nästa säger att det kan vara stor risk för biverkningar, och sedan kommer tillverkarna som gjort tester och förklarar att biverkningarna är små.

Oavsett det så får man hoppas att det kommer igång med vaccination så snart som möjligt, och att biverkningarna för de som väljer att ta vaccin är minimala.

De nya förändringarna i lagen om skydd mot olyckor (LSO) som togs i oktober, innebär att MSB ska få tillsynsansvaret över kommunerna.

Vi får hoppas att detta leder till en mer enhetlig och effektiv kommunal räddningstjänst i hela landet. Men man får hoppas att det inte blir en toppstyrning av den förebyggande verksamheten.

Det jag funderar på är att MSB ska reglera struktur och innehåll i det kommunala handlingsprogrammet, för att det ska bli tydligare?

Vad är, har varit, otydligt i de tidigare handlingsprogrammen.

Det ska tydligen ge en förstärkt tillsyn och stöd genom en koncentration till MSB, med möjlighet att förelägga kommuner att avhjälpa brister. Föreläggande finns ju redan som verktyg idag, för de som bedriver tillsynsarbetet.

Det kommer ju också nya utbildningar inom ledningsarbetet, som ersätter Räddningsledning A och B.

Tycker det var roligt att höra om den förändring som Söderåsens räddningstjänst genomfört med start 23 november 2020.

Att ställa om från deltid till heltidstation, är ett stort steg så jag gratulerar personalen på brandstationen i Klippan-Åstorp till detta.

Nu närmar vi oss jul- och nyårshelgerna, levande ljus och mycket trafik på våra vägar? Ja hur blir det med resandet under dessa helger, blir det mindre trafik än tidigare år?

Oavsett detta så får vi hoppas på en avslutning av året som inte för med sig allt för många olyckor och bränder.

Nu vill jag önska er en riktigt God Jul och ett gott slut på året samt ett GOTT NYTT ÅR.

Vi hörs under nästa år.

Kent Davidsson

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Trimmade moment i Mitt Bohuslän

– Vi ska öva enskilda moment tills de sitter i muskelminnet och det gör vi genom att nöta in dem tills de sitter. Det säger styrkeledare Mathias Björck från Räddningstjänsten Mitt Bohuslän (RMB) som är projektansvarig för förbundets nya utbildningssatsning som kvalitetssäkrar brandmännens övning.

Alla moment ska sitta i muskelminnet och för att nå dit är det öva, öva, öva som gäller. Fredrik Liewendahl och Linus Stjärnqvist kvalitetssäkrar momentet räddningsluftslang.

Mathias Björck börjar med att backa några steg, tillbaka till grundtanken och räddningstjänstens uppdrag: att ha en operativ verksamhet med hög kvalitet och säkra arbetsförhållanden för den egna personalen.

– Det kvittar hur bra larmplaner vi har och hur duktiga våra insatsledare är om vi inte behärskar grunderna – det är så

enkelt. Jag anser att vi inte ska ägna oss åt något annat förrän hjärnan automatiskt vet vad den ska göra. Och automatiskt blir det bara genom repetition, repetition, repetition.

Livsviktig kunskap

I våras identifierades att upp till en femtedel av brandmännen hade svårt för

eller inte klarade av att koppla räddningsluftsslang på angiven tid under en rökövning – ett litet men livsviktigt moment.

– Det blir lätt så, det är som i ett klassrum i skolan; de som sitter längst bak i klassrummet kan gå under radarn och klara sig ändå.

Forts: Trimmade moment...

Man hjälps åt, de som kan träder in och löser uppgiften helt enkelt. Men det kan vi i räddningstjänsten inte riskera den dagen kunskapen verkligen behövs på insats, säger Mathias Björck och fortsätter:

– Säg att det är två av fem i ett lag som verkligen klarar att få fram utskjutsstegen. De löser uppgiften för det mesta – de som kan fixar det. Men en dag är just de två rökdykare och de som brukar göra det är inte där. Det är sådana situationer vi inte ska sätta oss i.

– Eller att man tror att man kan koppla räddningsluftslang för att man enkelt gör det en gång i rökskyddsverkstan där det är ljust, lugnt och kanske inte ens något motstånd i slangen. När det väl är skarpt läge sitter inte den kunskapen i muskelminnet, det såg vi tydligt.

Korta momentövningar

Sedan september har RMB ett helt nytt övningsprogram, där en del handlar om att kvalitetssäkra enskilda moment som görs individuellt. Men den ständiga frågan om tid – finns den?

Den finns absolut, menar Mathias Björck.

– Poängen med de kvalitetssäkrade momentövningarna är att de går att göra själv, eller tillsammans med en kollega som kan "examinera" momentet när det är dags. Det finns kanske 20 minuter över efter fordonsgenomgången på morgonen. Då finns det färdiga paket med momentövningar att göra som inte tar så lång tid, berättar Mathias Björck och ger några exempel.

– Vi har en docka som sitter i vagnhallen med en tourniquet bredvid. På några minuter är du klar med den övningen och kan i princip göra om den varje gång du går förbi. Då kommer automatiseringen, precis som vi vill.

Tydliga övningsinstruktioner

Andra exempel på momentövningar är att sätta på fallskyddsselen under en minut, sätta utskjutsstegen eller få fram extra vatten. Alla instruktioner finns tydligt beskrivna i en övningsmall och är lätt åtkomliga från både surfplatta,

Den här olycksdrabbade kollegan är svår att undgå under en arbetsdag. Om det så bara är tio minuter mellan fordonskontrollen och frukosten, så hinner man sätta en tourniquet på den här stackaren.

dator och telefon, i Teams.

– Vi har mellan två och fyra momentövningar varje månad som alla ska gå igenom. När man repeterat klart ett moment och fört in det i övningsbanken, tar man med sig en kollega som "examinerar" och intygar att det är klart, förklarar Mathias Björck.

System för deltid

Det nya övningsprogrammet innehåller förutom de korta momentövningarna också en kvartalsvis fördjupning inom områdena brand, kem och trafik. De övningarna genomförs gruppvis och med klart angivna mål. Dessutom ska all personal göra adressövningar och självklart de lagstadgade behovsövningarna.

– Vår nästa utmaning är att hitta ett fungerande system för våra deltidare. Att knäcka den nöten blir svårare med tanke på att de har betydligt förre övningstillfällen. Jag vill gärna nätverka med andra räddningstjänster för att utveckla det här arbetet ytterligare och inte minst hitta bra sätt att få in konceptet på deltidstationerna, avslutar Mathias Björck.

Camilla Westemar

→
Forts: Trimmade moment...

”

Det kvittar hur bra
larmplaner vi har och
hur duktiga våra insats-
ledare är om vi inte be-
härskar grunderna – det
är så enkelt.

Mathias Björck, Räddningstjänsten Mitt Bohuslän

Vill du veta mer?

Vill du veta mer om Räddningstjänsten Mitt Bohusläns nya utbildningsprogram?

På Youtube finns en 20 minuter lång film som går igenom hela upplägget. Sök på "Övningsprogram RMB".

Eller kontakta Mathias Björck på:
mathias.bjorck@mittbohuslan.se

Små men livsviktiga moment måste sitta i muskelminnet och då krävs övning, övning, övning. Som att koppla räddningsluftslang.

Sex nya brandinstruktörer har den viktiga uppgiften att stötta både den egna, operativa personalen och inte minst medborgarna - före, under och efter insats. Från vänster; Maher, Fadime, Allan, Daniel, Mahdi och arbetsledaren Delshad.

Foto: Storstockholms brandförsvär

Nya brandinstruktörer skapar trygghet i alla led

Storstockholms brandförsvär har i många år arbetat i ett förvaltningsövergripande samarbete med förebyggande insatser i främst ytterområden. Detta har de bland annat gjort genom brandinstruktörsverksamheten*. Nu tar Storstockholm ett kliv framåt och vidareutvecklar arbetet genom att låta personal som inte är brandmän vara på plats också under insats för att skapa trygghet på bästa sätt i alla led – inte bara före och efter.

Delshad Khatoun är arbetsledare för den arbetsgrupp som idag har som uppgift att arbeta med trygghetsskapande åtgärder gentemot medborgarna före, under och efter insats. Delshad började arbeta på Storstockholm i år och har varit med och utvecklat verksamheten till det den idag är.

– Verksamheten har funnits i ca 10 år, däremot har man tidigare inte arbetat uttryckande alls utan endast med förebyggande utbildningsinsatser i skolor samt bostadsområden.

– Skillnaden är att vi nu tar ett helhetsgrepp, vi utbildar fortfarande men

vi åker också ut under pågående insatser och kommer även tillbaka till platsen efter insats. Det är samma grupp som återkommer i alla led och med det höjer vi kvaliteten på vårt arbete och ger trygghet till våra medborgare på allra bästa sätt, säger Delshad Khatoun.

Händelsestyrt arbete

Långsiktigt utbildnings- och informationsarbete går nu helt enkelt hand i hand med den nya händelsestyrda verksamheten som skapar trygghet och förståelse vid pågående insatser.

Forts: Nya brandvärdar...

Gruppen, som förutom Delshad består av ytterligare fem medarbetare, har redan varit ute på insatser. I samband med en vindsbrand evakuerades ett hundratal personer och gruppen fanns snabbt på plats i uppsamlingslokalen.

– Där kunde vi komplettera restvärdesledaren, skapa trygghet och samtidigt avlasta Räddningsledaren på ska-deplats, förklarar Delshad. Det här nya arbetssättet kommer vi nu att vidareutveckla. Målsättningen är att det ska bli en ny samhällsresurs.

Tydlig samhällsresurs

Återbesök efter insatser har man sedan flera år i Stockholm. Då har delar av styrkan åkt tillbaka till det aktuella området för att samla upp frågor och funderingar. Tack vare Brandinstruktörernas arbete kan nu kvaliteten och effekten i det arbetet höjas.

– Vi samarbetar med bostadsbolaget och går ut med information om att vi kommer i god tid innan. Vi har med oss tält och broschyrer och börjar med kortare information, vi pratar om

brandskydd i hemmet och sedan finns tid för frågor samt möjlighet att testa på att släcka en mindre brand. Sedan berättar styrkan som var med på insatsen om vad som hände och svarar på frågor. Erfarenheterna av väl förberedda och utvecklade återbesök är positiva.

– Vi har fått oerhört bra respons, säger Delshad. Det kom ett 40-tal personer på vårt första återbesök och de hade fortfarande händelsen på näthinnan och obesvarade frågor.

– Räddningstjänsten ska vara en tydlig aktör i samhällets trygghetsarbete och ska vara en samhällsresurs att räkna med i alla led. Det ska vara en självklar och kontinuerlig del av vårt uppdrag, avslutar Delshad Khatoun.

* Ett samarbete mellan Storstockholms brandförsvär samt de kommunala bostadsbolagen som är Svenska bostäder, Stockholmshem samt Familjebostäder.

Det är samma grupp som återkommer i alla led och med det höjer vi kvaliteten på vårt arbete.

Delshad Khatoun, arbetsledare

Den nya gruppen har redan arrangerat uppskattade återbesök som planeras i god tid innan. Förutom plats för frågor kring insatsen får de boende brandskyddsinformation.

Foto: Storstockholms brandförsvär.

Emma Nordwall tillbaka i Helsingborg

Hon lämnade posten som biträdande förbundsdirektör i Räddningstjänsten Skåne Nordväst (RSNV) och blev räddningschef för Hässleholm och Osby. Den 1 februari är Emma Nordwall åter i RSNV, nu som förbundsdirektör och efterträdare till Christer Ängelöv som blir förbundsdirektör i Mälardalens Brand- och räddningsförbund.

– Jag tycker att det känns jättebra att vara tillbaka på RSNV. Samtidigt som det är lite sorgligt att lämna bra och drivna räddningstjänster i Hässleholm och Osby så ser jag också det som att det nu sluts en cirkel, säger Emma Nordwall.

– Jag var ju biträdande förbundsdirektör i RSNV innan jag började som räddningschef i Hässleholm/Osby. Men jag har trivts fantastiskt bra i Hässleholm/Osby och hoppas att det kommer en bra räddningschef där efter mig.

Vilka utmaningar ser du framför dig i ditt nya uppdrag?

Jag tror att en del av utmaningarna är att följa med i den snabba och inspire-

rande utvecklingen som branschen och förbundets område befinner sig i just nu. Att kunna vara flexibel och följa kommunernas och invånarnas behov av oss samtidigt som vi ska behålla en trygghet och kvalitetssäkrad verksamhet.

Räddningstjänsten står också inför stora förändringar iom det arbete som pågår med lag om skydd mot olyckor samt det krav som finns att följa med i det förebyggande och det operativa arbetet för att exempelvis kunna hantera den tekniska utvecklingen som sker i samhället.

– För att klara det förändrade uppdraget i samhället så tror jag starkt på en samverkan med kommunerna i närområdet. Men det jag beskriver är bara lite av utmaningarna, tillsammans med RSNVs medarbetare, tillsammans med RSNVs medarbetare, tillsammans med RSNVs medarbetare kommer vi att lägga den gemensamma bilden av vad som är utmaningar nu och framåt men framförallt visionen för framtiden, när jag stiger på tjänsten.

Ny förbundsdirektör i Storstockholms brandförsvär

– Jag är mycket glad över att kunna berättat att direktionen i Storstockholms brandförsvär har fattat beslut om tillsättning av Peter Arnevall som ny förbundsdirektör, konstaterar Ole Jörgen Persson, ordföranden för direktionen.

– Peter Arnevall är redan idag förbundets räddningschef och sedan i våras dessutom tillförordnad förbundsdirektör. Med Peter får Sveriges största brandförsvär en chef med djup kunskap och erfarenhet från förbundets

verksamhet, konstaterar Ole Jörgen Persson, ordförande för direktionen, i ett pressmeddelande.

– Peter är en mycket uppskattad chef och har inte minst som tillförordnad förbundsdirektör förvärvat ett stort förtroende både i förbundet och hos direktionen, avslutar Ole Jörgen Persson. Peter Arnevall tillträder sin nya befattning i november.

(Källa: Storstockholms brandförsvär)

Foto: Jonas Nyström

Dags för flytt efter 95 år på samma station

Trelleborg lämnar centrum för nybyggda Trygghetens hus

Den modernaste delen av Trelleborgs gamla brandstation närmade sig sin 60:de födelsedag. Så det var en uppenbart glad personalstyrka som backade in fordonen i den nya brandstationen i mitten av oktober, en station strategiskt placerad i ett växande Trelleborg.

Det blev inte riktigt den storslagna invigning som nog både trelleborgare och räddningstjänstpersonal hade sett fram emot. Men den 12 oktober rullade samtliga fordon i kortege genom Trelleborg, mot den nybyggda stationen i kommunens västra del.

Gatorna kantades av trelleborgare som sken ikapp med solen, när fordonen i sakta mak rullade ut från den 95 år gamla stationen för sista gången. Nu är det slut med infällda backspeglar och milimeterprecision vid backning som det var på den gamla brandstationen.

I vagnhallen finns plats för elva for-

don eftersom det i det inledande planeringsskedet var tänkt att både polis och ambulans också skulle flytta in. Men så blev inte fallet och i dagsläget är det förutom räddningstjänsten enbart kommunens trygghetsvårdar som har den nya stationen som sin bas.

Toppmodernt med tradition

Torbjörn Weber, yttre befäl, visar runt i de topmoderna lokalerna. Glidstången finns kvar, en tradition som fått följa med och som tar brandmännen rakt ner i omklädningsrummet.

I den cirka 6 000 kvadratmeter stora stationen finns också ledningsrum och väl tilltagna och moderna konferenslokaler, att nyttja kommunens förvalt-

ningar. Förutom det egna övningsfältet i stadens utkant, finns ett nytt övningshus på stationsområdet.

Konceptet Friska brandmän har självklart byggts in i huset med rena och kontaminerade delar tydligt åtskilda.

På kommunens hemsida finns en digital rundvandring i Trygghetens hus (trelleborg.se)

Camilla Westemar

Fler bilder på nästa sida.

Forts: Trelleborg lämnar...

Ovan: Kortegen genom Trelleborg blev den formella inflyttningsdagen och hundratals trelleborgare kantade gatorna.

Nedan: Moderna, fräscha lokaler i Trygghetens hus.

Ovan: Gott om plats. Nu slipper chaufförerna backa in med millimeterprecision och infällda backspeglar för att portarna är för smala.

Rent och tidseffektivt övningskomplement

Rökdykning i virtuell miljö

Under tre dagar i oktober fick 36 brandmän testa på att träna släckning och rökdykning i VR på Hasslums övningsfält i Skövde. De fick även träna utryckningskörning i simulator. Detta genomfördes inom en forskningsstudie initierad av Cecilia Hammar Wijkmark, doktorand på Högskolan Vestlandet i Norge och genom ett samarbete med Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Syftet med studien var att utvärdera VR och körsimulering genom användartester för erfarna och nya brandmän. Deltagarna fick genomföra tre brandscenarioer där de släckte bränder i byggnader och fordon. Därefter svarade de på frågor om upplevelsen av att träna släckning och rökdykning i VR, deras inlevelse och tankar om realismen.

Växande intresse

De fick också köra släckbil i simulator, först två prova-på-körningar och sedan en utryckningskörning under vilket plötsliga trafikhändelser uppstod. Detta utvärderades också. En grupp om 20 erfarna brandmän från RÖS med omnejd, samt en grupp om 14 deltagare i RÖS introduktionsutbildning deltog.

– Testet fick ett fantastiskt gensvar, säger Cecilia Hammar Wijkmark. Jag har arbetat med virtuell simulering, serious games och VR många år för träning och övning i blåljusverksamhet och under många var intresset rätt tveksamt.

Men de senaste åren har förståelsen ökat enormt för de nya möjligheter till träning som den nya tekniken ger.

Kompletterar övningsfältet

– Idag har vi i VR möjlighet att träna brandmän i situationer som inte är möjliga på annat sätt. Mitt mål med studien är att visa att realismen i VR idag är helt acceptabel och att denna metod för träning är här för att komplettera live träning på övningsfälten på allvar.

VR-setet som brandmännen använder består av slang med motstånd, luftpaket utan mask på grund av smittorisken, strålrör och värmeväst. Personen ser allt i en HTV vive (head mounted display).

Till exempel inkluderades ett scenario brinnande bilar, varv den ena bilen var en elbil och en tankbil. Släcks inte elden effektivt sprids den till elbilen och vidare till tankbilen och dessutom är aluminiumfälgar svårsläckta, så som

i verkligheten.

När det gäller utryckningskörning är det inte heller möjligt att träna i realistisk verklig trafikmiljö, där gångtrafikanter, cyklister, vilda djur och andra fordon rör sig.

→
Forts: ...Rökdykning i virtuell...

Därför genomfördes också en test där deltagarna fick prova på och sedan utvärdera simulatorkörning för träning i uttryckningskörning.

– Resultaten av studien kommer sammanställas och presenteras i en artikel och dessutom jämföras med en annan studie vi genomfört på liknande sätt, där ett 40-tal brandmän i Lettiska Air Force fått släcka bränder i stridsflygplan. Det är intressant att se brandmän med olika erfarenhet och olika behov av träning ser på VR som komplement till de traditionella varma övningarna som genomförs på övningsfält.

Möjlighet att utvärdera

– Körsimuleringarna är hittills den enda liknande studie vi genomfört och känner till för räddningstjänst, men det finns liknande studier inom ambulansverksamhet som genomförts i Skövde tidigare.

Utifrån instruktörens perspektiv ger den tekniken också nya möjligheter att utvärdera och ge feedback till den tränande. Det är möjligt att hela tiden se vad den tränande tittar på och hur hen rör sig i den virtuella miljön. Sune Fankvist, erfaren lärare och instruktör, medverkade i studien för att utvärdera

Alla tänkbara scenarion och överraskningar kan dyka upp i körsimulatorens - allt från snabba väderomslag till djur eller utspringande barn.

träningssättet:

– Efter över 120 genomförda VR-scenarion med deltagarna dessa dagar, ser jag tydligt värdet av VR som komplement till containrar och övningsbyggnader. I realistiska miljöer och brandscenarion kan vi träna riskbedömning, kommunikation, rutiner och släckteknik. För att inte tala om möjlig-

heten till mängdträning på ett effektivt sätt, utan partikelexponering.

– Jag är övertygad om att VR kommer ha en naturlig plats i utbildning och träning för räddningstjänst inom några år. Det viktiga är att komma igång med användningen.

Foto: Cecilia Hammar Wijkmark

Skövde test en del av internationell doktorandstudie

VR och virtuell simulering används inom många branscher för träning, speciellt i situationer som är för kostsamma eller farliga att träna på annat sätt. Men inom svensk räddningstjänst har det funnits en tveksamhet, även om tekniken utvecklats och blivit billigare under senaste decenniet, enligt Cecilia Hammar Wijkmark som arbetat med virtuell simulering och serious games sedan 2003.

Sedan februari i år doktorerar Cecilia Hammar Wijkmark på området VR och virtuell simulering för träning och övning inom blåljusverksamhet och det är inom ramen för det arbetet som övningen i Skövde genomfördes. Studien i Skövde är en del av en större. Samma typ av test genomfördes i Lettland, där 40-talet lettiska brandmän inom lettiska Air Force deltog och släckte flygplansrelaterade bränder. Det tredje steget ska genomföras i samarbete med en räddningstjänst i Spanien.

VR-setet som brandmännen använder består av slang med motstånd, luftpaket utan mask på grund av smittorisken, strålrör och värmeväst. Personen ser allt i en HTV vive (head mounted display). Läraren kan se exakt vad personen tittar på, hur hen rör sig och så vidare.

I dagsläget har ingen svensk räddningstjänst som satsat på den här typen av utbildning/övning. MSB har ett set i Sandö som nu implementeras i SMO-utbildningen, ett australiensiskt system.

Forts: ...Rökdykning i virtuell...

Henrik Ahlstrand ser en framtid för VR i räddningstjänsten: "Ett fantastiskt bra komplement"

Två brandmän och två insatsledare från Räddningstjänsten Västra Skaraborg var några av dem som deltog i VR-övningen på övningsfältet Hasslum utanför Skövde. En av dem Henrik Ahlstrand som också är ledamot i Kamratföreningens överstyrelse.

Henrik har varit med en gång tidigare och ser tydligt att tekniken går framåt.

– Det är ett fantastiskt bra komplement till våra vanliga övningar, säger han.

Gruppen genomförde tre insatser mot brand om vardera cirka 20 minuter. Torrt, rent och enkelt att återställa till skillnad från räddningstjänstens vanliga övningar.

– Den här gången kändes det verkligen på riktigt. Din avatar är i den verkliga världen och strålröret blir en handkontroll som till och med ger motstånd så att det känns som vattentryck i slangen, säger Henrik.

VR-tekniken har en plats i framtidens övningsverksamhet tycker Henrik, men som ett komplement och inte en ersättning:

– Vi kan aldrig ersätta de skarpa övningarna men som momentövning och mängdträning är det ett mycket bra komplement.

Gruppen fick också prova körsimulatoren.

– Man hade tre skärmar framför sig som gav en realistisk upplevelse i både stadsmiljö och på landsbygd. Ett bra sätt att få larmvana och köra under stress men jag blev faktiskt lätt åksjuk.

Fyra rutinerade medarbetare från Räddningstjänsten Västra Skaraborg, från vänster Henrik Ahlstrand, Christian Karlsson, Robert Hansen och Jesper Norberg.

Sune Fankvist instruerar Robert Hansen inför övningen.

Befälsalarmet den 15 oktober visade sig vara något helt annat: Fullt utvecklad brand på brandstationen i Hörby.

Foto:
Mikael Nilsson/TT

Storbrand totalförstörde brandstationen i Hörby

Ett befälsalarm i Hörby strax före halv fyra på morgonen den 15 oktober visade sig inte vara det man trodde. Fullt utvecklad brand mötte befälet som kom till stationen och omställningen blev total.

De egna styrkorna i Räddningstjänsten Skånemitt förstärktes med ledningsstöd, personal och fordon från Eslöv, Lund och Malmö och insatsen pågick till på kvällen. Samtliga fordon kunde räddas men vagnhall och kontor totalförstördes. Den sammanbyggda civilförsvarscentralen räddades men har fått rökskador. Insatsen försvårades av att tryckbehållare riskerade explodera och insatsen fick vid ett tillfälle pausas för

att utrymma ett område inom skyddsavståndet på 300 meter.

– Redan samma kväll hade vi en fungerande beredskap och förlorade inte en enda beredskapsminut. Vi förlorade mycket utrustning men leverantörerna har gjort allt för att hjälpa oss, samtidigt som vi kunnat omfördela en del materiel, säger räddningschef Per Björkman som tillfälligt flyttat sitt kontor till grannkommunen Höör tillsammans med ytterligare några kollegor.

Påskyndar utredning om heltid

Fordonen fick inledningsvis stå utomhus men fick snart ett tillfälligt garage hos ett företag i närheten med tillräckligt stora portar.

– I slutet av januari räknar vi med att

kunna flytta in i en industrilokal som just nu byggs om för att fungera som brandstation under en övergångsperiod. Där räknar vi med att få stanna under ett eller två år.

– Vi står inför ett vägval att bygga en ny station, mer strategiskt placerad mellan Höör och Hörby och med en heltidsstyrka. Den processen kommer troligen att påskyndas nu, säger Per Björkman.

En omfattande utredning pågår just nu för att utvärdera insatsen och försöka hitta brandorsaken.

– Så här långt vet vi ungefär var branden startade och kan utesluta att den var anlagd, avslutar Per Björkman.

Camilla Westemar

Unikt kliv mot en starkare organisation

Från Rib till heltid i Klippan

Problem att rekrytera och behålla deltidsbrandmän och en dagtidsberedskap som gick runt på en handfull personer. Så såg verkligheten ut för Räddningstjänsten Söderåsen och kommunerna Klippan och Åstorp som för två år sedan stod inför ett vägval; bli en del av Räddningstjänsten Skåne Nordväst eller fortsätta i egen regi.

De valde att fortsätta på egen hand och har tagit det stora klivet att gå från RIB-organisation till heltidsdito i Klippan.

– Jag har jobbat 35 år i olika skånska räddningstjänster och har aldrig hört om en liknande förändring, säger räddningschef Kent Naterman.

Det stora uppdraget att förändra en organisation i grunden – och inte minst forma en ny kultur – gick alltså till Trelleborgs före detta räddningschef, Kent Naterman som tillträdde posten i augusti förra året. Då var politikernas tanke att den nya heltidsorganisationen skulle vara sjösatt till halvårsskiftet i år. På tok för kort tid, enligt Kent Naterman.

20 nya medarbetare

– Nu handlade det om att skynda långsamt och få medarbetare delaktiga i ett utvecklingsarbete – inte anställa 20 personer och sätta dem i ett färdigt koncept, säger Kent Naterman.

Det blev istället en stegvis process som i första steget handlade om att rekrytera en operativ chef. Den tjänsten fick Henrik Persson från Höganäs. Tillsammans rekryterade duon ytterligare fyra lagbrandmästare, vid sidan av den som redan fanns i organisationen.

– Jag ville ha med dem i planeringsarbetet på ett tidigt stadium, de är förutsättningen för en stabil och hållbar organisation, säger Kent Naterman. Ingen ska kunna säga att ”det sitter i väggarna” för här fanns faktiskt inte väggar innan. Det vet jag för jag har själv varit med och sätta upp dem.

Lång resa

Den 23 november var allt klart för att gå över till den nya organisationen. Brandstationen i Klippan har med hjälp av moduler omvandlats till en väl fungerande heltidsstation med kök, utbildningslokaler och förlägningsrum. Totalt har 20 nya heltidsbrandmän re-

Nu ska vi tillsammans forma en räddningstjänst som bygger på gemensamma och förankrade beslut – inte på traditioner.

Kent Naterman, räddningschef

kryterats varav tio kommer från den egna organisationen.

Idag består räddningstjänsten Söderåsen av en 1+3-styrka på heltid i Klippan, kompletterad med två RIB-brandmän. Stationerna i Åstorp och Ljungbyhed är fortsatt deltidsstationer med bemanningen 1+5 respektive 1+4.

Men bara för att organisationen är sjösatt innebär det inte att arbetet är klart. Resan mot en bred och robust verksamhet är lång och förutsätter att alla är med på tåget.

– Nu ska vi tillsammans forma en räddningstjänst som bygger på gemensamma och förankrade beslut, inte på traditioner. Om fem år är vi hyfsat i mål och är på allvar en samhällsaktör som kan göra skillnad och jobba brett, säger Kent Naterman. Sedan fortsätter vi förstås att utvecklas som räddningstjänst.

Camilla Westemar

Stationen i Klippan har byggts om för att bli en heltidsstation, bland annat med helt nytt kök.

En variant av en riktig fotoklassiker pryder omslaget på Arkelstorp's brandmannakalender 2021. Originalbilden visar marinsoldater som reser den amerikanska flaggan på Stilla havsön Iwo Jima under andra världskriget, en prisvinnande bild av Joe Rosentahl.

Kreativ brandmannakalender med rejäl portion humor

110 år måste firas på något sätt, tänkte brandmännen i skånska Arkelstorp utanför Kristianstad. Kanske med en brandmannakalender? Så blev det, men inte av det slag som de flesta nog ser framför sig - med lättklädda brandmän.

Arkelstorp's kalender gör istället sina tolkningar av olika uppdrag, till exempel bärhjälp.

– Vi spånade på en kalender med lite humor och satt och skojade om just bärhjälp. Det uppdraget kan man ju tolka som att vi hjälper till att bära jordgubbslådor, säger brandman Martin Olsson som tillsammans med Göran Larsson och Göran Fast planerat och genomfört de tolv scenerna med hjälp av sina kollegor.

Strykande åtgång

Jubileet var tänkt att samla personalen kring en fest. Men så kom som bekant ett virus och satte stopp för de planerna och istället blev kalendern något att samlas kring. Tillsammans spånade man fram scenerna med anknytning till uppdraget och beslöt att hela överskottet skulle skänkas till *Min stora dag*. Förhoppningen var att ortens företagare skulle vilja sponsra tryckningen och gensvaret blev enormt. 34 företag – nära hundra procentig uppslutning – ville synas i kalendern.

– Vårt mål var att trycka och sälja 300 kalendrar och skänka 30 000 kronor till *Min stora dag*. De sålde snabbt slut och nu har vi tryckt 400 till och har satt ett nytt mål på 45 000 kronor. Vi gör det ideellt och skänker hela överskottet, säger Martin Olsson.

Kanske har Arkelstorp inlett en ny trend? Finns det andra stationer som kan komma på nya motiv med alternativa, roliga tolkningar av räddningstjänstens uppdrag? Det återstår att se inför 2022.

Vill du ha en kalender?

Finns att köpa så långt lagret räcker för 100 kr/st + porto.

Slå er gärna ihop och beställ flera stycken till stationen, så sjunker portokostnaden.

Skicka ett mail till:
christer@hojelycke.se

Fler bilder ur kalendern på nästa sida.

Forts: ...Kreativ brandmänna...

Alla knep är tillåtna när det kommer till att rekrytera deltidare. Med gratis fika kan man säkert fånga någon.

IVPA har vi hört talas om. I Arkelstorp finns också uppdraget IVPB - I Väntan På Buss.

Släckmedel för alla brandklasser i ny handbrandsläckare

Det brittiska brandsäkerhetsföretaget Firexo har utvecklat ett släckmedel som är det första i världen att omfatta alla brandklasser. Den patenterade vätskan är biologiskt nedbrytbar och kylar snabbt höga temperaturer, med små volymer.

Nu etablerar sig företaget på den svenska marknaden och inleder ett samarbete med Brandexperten som kommer att återförsäljare för en produktserie handbrandsläckare för privat bruk.

Släckmedlet kan användas på alla typer av bränder, som

massiva material, brandfarlig vätska, gas, el, metall och olja. Vätskan tar bort syre och värme från elden och minskar tiden för själva släckarbetet avsevärt – med små volymer.

Strategiska samarbeten med ledande aktörer inom brandsäkerhet har varit nyckeln bakom Firexos snabba globala expansion. Företaget finns idag i 19 länder runtom i världen och är fullvärdig medlem av den brittiska branschorganisationen Fire Industry Association (FIA).

Källa: firexo.com/se

Driftsäker elbil för räddning i tunnel

Den anpassade skåpbilen kan evakuera tolv personer i taget ur norska Sokedalstunneln.

Den knappt fyra kilometer långa Sokedalstunneln i norska Trøndelag invigdes i somras. Tunneln har bara ett rör och vid brand är det tänkt att de som upphåller sig i tunneln ska evakuera på egen hand.

Brandschefen för Gauldal brann og redning, Arild Karlsen, tyckte inte det var en acceptabel säkerhetsnivå och tillräckligt för att säkra insatser i tunneln. Han skissade på ett tänkbart koncept för evakuering och fick hjälp av Ferno Mobility, som nu levererat landets första elektriska evakueringsbil för tunnlar: En ombyggd och specialanpassad Maxus EV 80.

Fördelen med elmotor framför för-

bränningsmotor är enligt Geir Engely på Ferno Mobility att förbränningsmotorns luftfilter kan sättas igen av sotpartiklar vid brand i tunnel. Skåpbilens räckvidd är 200 kilometer.

Luft för tolv

Bilen har värmekamera för att enkelt kunna marövrera i rökfylld miljö. Bak i bilen finns luftförsörjning för tolv evakuerade personer, samt kompletta rökskydd till två rökdykare.

Grundtanken i framtagandet av evakueringsbilen är att utrustning och teknik ska utgå från materiel som räddningstjänsten redan har och behärskar, vilket underlättar både vid utbildning och materielunderhåll.

Gauldals evakueringsbil är en prototyp, framtagen efter räddningstjänstens egna önskemål och behov. Men på Ferno Mobility är man redo att massproducera om intresset finns. Utöver att användas för evakuering i tunnlar ser Ferno Mobility ytterligare användningsområden, till exempel vid kemolyckor.

Camilla Westemar
Foto: Ferno Mobility

Läs mer:
fernomobility.com
elbil.no

Fler bilder på nästa sida.

Forts: ...Elektrisk evakueringsbil...

När sikten är dålig finns
värmekamera.

Brandmännen i Gaudal är redan bekanta
med utrustningen i evakueringsbilen. And-
ningsskydd för rökdykare samt tolv evaku-
erade kommer från Interspiro.

Sjukvård - Ja tack!

... Men när?

TYVÄRR HAR VÅRDKÖERNA VUXIT och är nu ganska långa för många diagnoser. Som tur är fungerar akutvården mycket bra, men är det inte en akut åkomma, ja då kan du få vänta!

Hur länge kan du vänta?

Beroende på var du söker vård kan väntetiderna variera. Gå in på www.vantetider.se och se hur det ser ut där du bor (ofta står det 13 veckor, eller längre).

Med en privat sjukvårdsförsäkring kommer du till läkare inom 3 arbetsdagar, och behöver du operation sker den inom 21 dagar (om hälsotillståndet och din almanacka medger det).

Ofta är det ett samband mellan snabb vård och hur lång sjukskrivningstiden blir. Att även lidandet förkortas då du slipper att vänta på vård är en bonus!

Pris

Sjukvårdsförsäkring kostar från 299 kr/mån. Du kan också medförsäkra partner och barn!

Ansökan och mer information

Gå in på www.brandmannenskamratforening.se och ta del av informationen. När du bestämt dig, fyll i ansökan och skicka den till Söderberg & Partners.

Har du frågor?

Kontakta Söderberg & Partners, Jönköping
gruppforsakring@soderbergpartners.se • 036-580 15 80

Annorlunda höstmöte med Överstyrelsen

Den 30 september till 2 oktober var överstyrelsen i Hudiksvall och hade sitt höstmöte. På grund av Covid-19 tider så gjordes det inga studiebesök denna gång, utan vi genomförde vårt möte och tänkte framåt mot nästa år.

Under nästa år hoppas vi att det kan hållas gemensamma årsmöten för de regionala föreningarna. Men vi hade en aktivitet när vi var i glada Hudik: En gokarttävling genomfördes och som segrare stod efter denna batalj Johan Jansson från tidningen Brandmannen. Grattis Johan och tack till PA Ekvall för värdskapet under mötet.

Kent Davidsson

Patrik Karlsson, Petter Fredriksson, Kent Davidsson, Per-Anders Ekvall och Henrik Ahlstrand.

God jul och gott nytt år

önskar Kamratföreningen

Norra Norrland:

Petter Fredriksson berättar att Boden får ny räddningschef med start från 1/1-2021 som kommer att ingå i en ny förvaltning i kommunen. Nytt brand fordon skall inskaffas våren -2021

Umeå kommer att utöka sin räddningstjänst med fler stationer från 1 till 2.

Luleå flyttat in i sin nya brandstation den 1/2-2021, de kommer att minska på sin personalstyrka till 1+7 på grund av sparkrav.

Covid påverkar fortfarande hur de jobbar och de kommer att fortsätta med dygntjänst fram till mitten av januari sedan får man se.

Södra Norrland:

Per Anders Ekvall tog upp om att de skall ha en gemensam räddningschef för hela Hälsingland samt att ha 2 yttre befäl men det är inte klart i nuläget. Timrå skall få en ny station och den skall placeras närmare E4. En ny tankbil/lastväxlare samt en skogsbrandscontainer med en fyrhjulig placeras i Delsbo.

Väster:

Räddningstjänsten Västra Skaraborg (RVS) har det kämpigt med ekonomin men kommer att få ett nollresultat, mycket hänger på Covid-19 som ställer till det med det mesta, brandutbildningar, tillsyner, m.m.

Räddningstjänsterna i Skaraborg
Räddningstjänsten östra Skaraborg, Räddningstjänsten Västra Skaraborg samt Samhällsskydd mellersta Skaraborg har skrivit en avsiktsförklaring gällande gemensam systemledning. En förstudie är uppstartad för att titta på möjligheter att möta kommande krav på en ledningsorganisation från MSB.

Rös övningsfält Hasslum i Skövde övas det en hel del, har varit så kallade Hasslumdagar (övningsdagar) och det har varit mycket bra övningar.

Just nu så har de ihop med Räddsam VG gjort en skrivelse till MSB för att få genomföra lokal utbildning i kurs 1 Grib, vi får se hur det går den gäller för under året 2021.

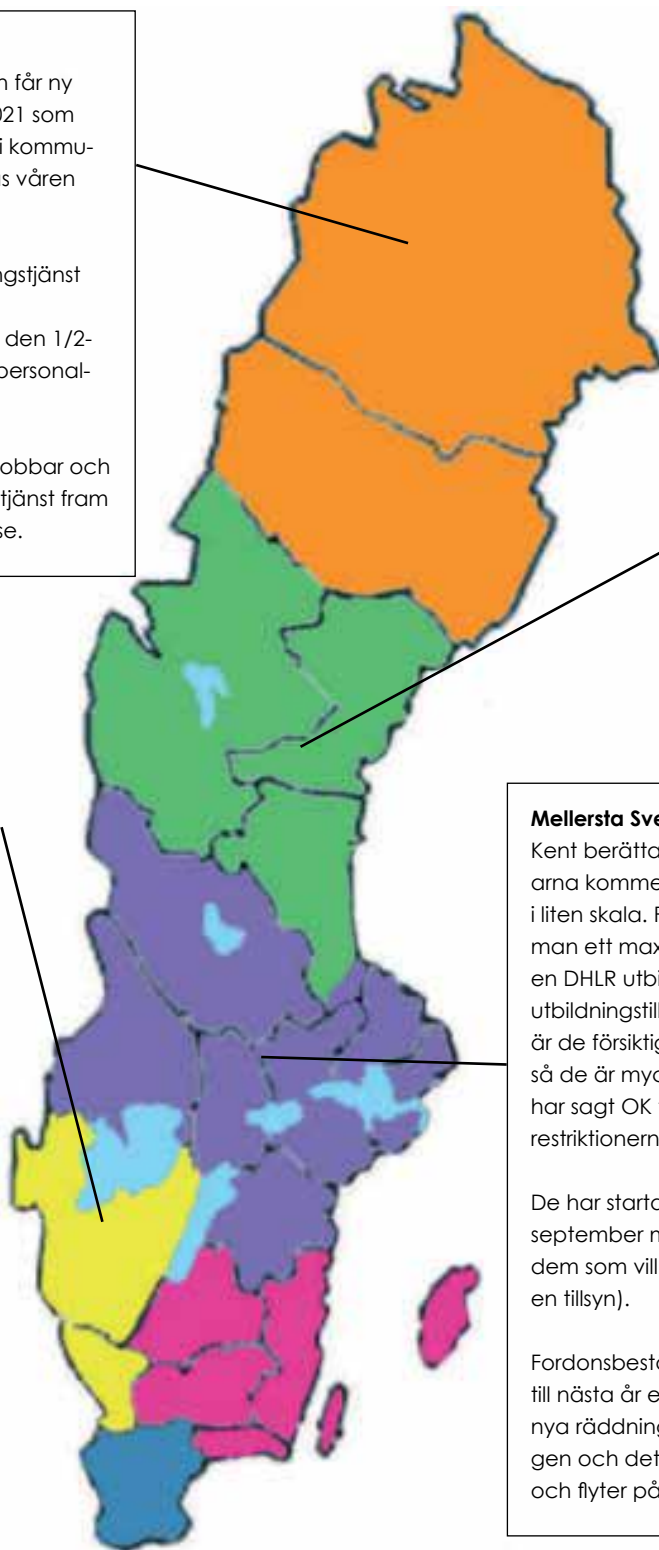
Mellersta Sverige:

Kent berättar att de externa utbildningarna kommer att startas upp något men i liten skala. På en brandutbildning har man ett max tal på 10 st i taget och vid en DHLR utbildning har man max 6 st vid utbildningstillfället. Vid utbildningen så är de försiktiga och tänker på smittan så de är mycket ute i det fri. Kommunen har sagt OK till det om de följer råden för restriktionerna.

De har startat upp med tillsyner från september månad (där det går och av dem som vill att de kommer och göra en tillsyn).

Fordonsbeställning kommer att läggas till nästa år efter budgetrapporten. Den nya räddningscentralen region Bergslagen och det samarbetet fungerar bra och flyter på.

Skånebrandmännen och Sydöstra Sverige har för närvarande ingen verksamhet och ingen representant i Överstyrelsen.

I korthet

RRB-stipendium till Harplinge

Vid Räddningstjänstens Riksorganisation flr beredskapsfrågors årsmöte - i år digitalt och utan föreläsningsprogram - togs årets stipendium emot på distans av deltidskåren i Harplinge.

Kåren ska använda de 10 000 kronorna för att förkovra sig på mässan Interschutz i Tyskland nästa år.

Harplinge-kåren kan du följa på Facebook.

Insatsledare frias i Hovrätten

Den insatsledare som använde skumtillsats innehållande PFAS vid en brand i Hamre 2015, kan inte klandras för att dricksvattnet i byn förorenades. Det fastlogs i november i en Hovrättsdom, där man går på tingsrättens linje och friar insatsledaren från miljöbrott.

Fallet är prejudicerande och har följts med stort intresse av landets räddningstjänster.

(Källa: Sveriges radio)

Två nya chefer

Martin Gertsson blir ny förbundsdirektör och räddningschef för Räddningstjänsten Syd efter att ha varit tillförordnad. Martin Gertsson har varit verksam som operativ chef i förbundet och kommer dessförinnan från Storstockholms brandförvar.

Ronnie Lindberg blir ny räddningschef i Boden och **Max Ekberg** är tillförordnad räddningschef för Södertörns brandförvarsförbund sedan den 21 november. Han efterträder Anders Edstam.

LSO-ändringar presenterades på digital konferens

Den 10-11 november arrangerade MSB* ett digitalt seminarium - LSO 2.0 - om de planerade, föreslagna förändringarna av Lagen om skydd mot olyckor som klubbades av riksdagen den 21 oktober.

MSB förbereder just nu nya föreskrifter och andra typer av stöd till kommunerna och det arbetet presenterades vid en digital konferens under två dagar.

Presentationerna finns på msb.se för den som vill veta mer om de föreslagna förändringarna och MSB:s arbete.

Förändringarna innebär bland annat en förtydligad styrning av kommunernas verksamhet, bl.a. genom en utökad föreskriftsrätt för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). MSB får genom förändringarna även utökade befogenheter att under vissa förutsättningar prioritera och fördela resurser.

* I samarbete med Brandskyddsföreningen och Föreningen Sveriges Brandbefäl (SBB).

Omstart för Kamratföreningens hemsida

Kamratföreningens hemsida har fått delvis nytt utseende och blivit mer lättnavigerad. Från och med nu kan du läsa tidningen Brandmannen digitalt och det kommer också finnas ett tidningsarkiv för den som vill läsa äldre nummer.

brandmannenskamratforening.se

Halverat startfält i 11-manna

Det är inte många SM tävlingar som har gått att genomföra i år på grund av Coronan men vi är glada att Jönköping kunde arrangera årets 11 manna fotboll.

Det var sex lag anmälda men när det blev bestämt speldatum, så var det tre lag som av olika anledningar inte kunde komma. Det blev Södertörn, Storgöteborg och Jönköping som spelade en enkelserie och där till slut Södertörn kunde ta hem guld efter en uddamålsseger över Storgöteborg efter att ha spelat oavgjort mot Jönköping. Jönköping och Storgöteborg spelade oavgjort i sin match. Ett stort tack till Oskar Strandberg och övriga i Jönköping som ordnade ett välordnat slutspel.

Reidar Johansson

Södertörn tog hem guld i enkelserien i 11-mannafotbollen. Stående från vänster: Georgeos, Adam Huss, Mattias Forsell, Mattias Wallman, Tugay Usta, Rasmus Borisson och Adam Fakhouri.

Knästående från vänster: Johan Hejnesson, Michel Hultsäter, Linus Finnson, Peter Lundberg, Pontus Löfving och Jack Yacoubi.

Senaste nytt om brandmannasporten i pandemitider

Med de rekommendationer som myndigheterna ger har vi tagit beslut om att skjuta fram vår verksamhet på obestämd tid tills vidare. Och när vi ser och får andra direktiv från myndigheten angående coronans utveckling tar upp vår verksamhet igen. Därför flyttar vi till början med fram rinkbandyn och skidorna och så får vi ta nya beslut när vi vet mer.

X-Fire Games har genomförts i en digital version - den tävlingen återkommer vi till i nr 1-2021.

KAMRATFÖRENINGARNAS STYRELSE

Mellersta Sverige

Ordf.
Kent Davidsson
0533/68 17 22
Säffle
V ordf.
Robert Karlsson
0586/636 00
Karlskoga
Sekr.
Kent Springare
021-39 82 00
Västerås
Kassör
Patrik Karlsson
0533/68 17 25
Säffle
Ledamot
Patrik Palmqvist
0142/854 00
Mjölby

Södra Norrland

Ordf.
Per Anders Ekvall
0650/380 11
Hudiksvall
V ordf.
Pelle Sjöbom
060/73 58 50
Sundsvall
Sekr.
Yngve Skoglund
0270/754 56
Söderhamn
Kassör
Anders Olsson
060/13 58 50
Sundsvall
Ledamot
Tomas Bergqvist
0650/380 11
Hudiksvall

Norra Norrland

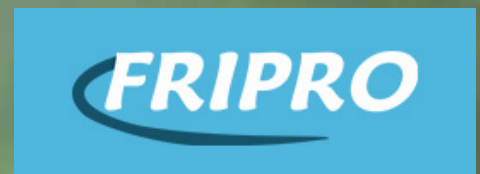
Ordf.
Petter Fredriksson
0921/623 00
Boden
V ordf.
Jan Sundqvist
0921/623 00
Boden
Sekr.
Petter Ström
0970/81 86 55
Gällivare
Kassör
Jesper Fjellner
090/16 22 00
Umeå
Ledamot
Lars Mårdvall
090/16 22 00
Umeå

Västra Sverige

Ordf.
Henrik Ahlstrand
0510/77 17 16
Lidköping
V ordf.
Johan Larsson
0303/996 00
Kungälv
Kassör
Bengt Lundqvist
0515/858 00
Falköping
Ledamot
Per-Gunnar Murenus
0501/633 04
Mariestad

Pris **320:-**
Vid större order
begärs offert

RADIOSELE

Fripro Radiosele är ett tillbehör för komradio och telefoner. Tack vare polyesterbandet är den lätt, slitstark, underhållsfri och bekväm. Komradion monteras med justerbart resårband som dessutom är gummerat på insidan vilket gör att telefonen ej glider ur läget.

Det övre gummibandet är monterat på tryckknapp och kan flyttas till olika lägen för att anpassas till telefoner av olika storlekar. Remmen med hållare kan enkelt placeras på vänster eller höger sida.

070-654 13 03 | www.fripro.se | info@fripro.se | Bjurträsk 76, 935 93 Norsjö

Har du problem med förorenad mark eller vatten? Låt RGS Nordic bli din trygga samarbetspartner!

RGS Nordic AB erbjuder helhetslösningar för mark och vattenföroreningar. Vi har utfört allt från miljötekniska undersökningar på förorenade fastigheter till stora saneringar på oljedepåer, gamla sågverk och drivmedelsstationer.

Vi utför bland annat:

- Marksanering
- Vattenrening, sedimentavskiljning
- Miljökontroll och klassificering av schaktmassor
- Myndighetskontakter
- Miljöteknisk undersökning
- Åtgärdsförslag och riskbedömning
- Mätteknik – Inmätning och volymberäkning
- Deponitäckning och svetsning av tätskikt
- Avsättning av massor

Kontaktpersoner region Nord:

Per Olsson
Projektschef
pols@rgsnordic.com
070-318 73 56

Anna Persson
Projektleddare
aper@rgsnordic.com
070-526 57 07

Anders Lindström
Marknadsansvarig
anli@rgsnordic.com
070-332 52 56

RGSNORDIC

WWW.RGSNORDIC.COM